

* **Pijane krave.** Na nekem posestvu v Zvikavi v Saski počele so krave nenavadno skakati, z nogami in glavami bitti, na kratko rečeno, vedle so se tako, da so mislili, da so stekle, in že so nektero pobili. Ko pa pride živinozdravnik na ogled, vidi drožje od piva (pira), katerih so se najedle in vpijanile. Ukazal jim je črne kave v gobec vliti in streznile so se.

* **Korist sadnih dreves poleg železnic** dokazuje francoski kmetijski časnik „Journal d'agriculture pratique“, ki naposled do tega pride, da pravi, da poleg cest zasajeno gozdno drevo v 10 letih ne donese toliko dobička kakor sadno drevó v enem letu.

Gospodarske skušnje.

* **Izvrsten gnoj** se naredi, če se od časa do časa nekoliko prstí vrže v sekret. Taka prst je neizrečeno rodovitna, in če se to zgodi vsak dan, sekret skor nič ne smrdi.

* **Da krave zvržejo** (prezgodaj teletijo), nannanja dr. Carmalt po napotku kmetijske družbe v Novem Yorku, je posebno dvojno krivo: prvo je to, da se junice prezgodaj pripuščajjo, drugo pa to, da se krave predolgo molzejo. Zarad tega ne bi smela nobena krava pred kakor v 3. letu tele imeti, in nobena krava ne bi smela dalje molsti kakor 3 mesece pred teletvijo.

* **Da svinja mladih prasét** ne požre, svetuje dr. Stein, da se svinji brž ko se oprasi in kaže požrešnost do mladih, vrže kos slanine (špeha) četrt ali pol funta. Ko se svinja najé špeha, preide jej poželenje po mladih.

Opomin kranjskim kmetom.

V 21. listu letošnjih „Novic“ je odbor družbe kmetijske razpisal premije za tako napravljena gnojišča, kakor so podobe kazale na listu, ki je bil „Novicam“ priložen, in sicer za Notranjsko 3 premije, za Dolenjsko tudi 3, za Gorenjsko 4 premije, vsaka po 30 gold.

Obrok (brišt), kdaj naj se oglasi kmetiški gospodar, ki je tako gnojišče naredil, je bil stavljen do sv. Mihela letos.

Te premije v denarji po 30 gold. morejo dobiti le naši kmetje, veliki posestniki prejmejo častna pohvalna pisma.

Ker se dozda še nobeden ni oglasil za te premije, podpisani odbor, nanašaje se na prvi oklic v 21. listu „Novic“, ponavlja ta razglas in podaljša obrok oglasov za dva meseca, to je, do konca svečana ter še posebno prosi veljavne župane in prečastito duhovščino, naj spodbujajo svoje ljudi in posebno umnejše gospodarje, da se lotijo naprave dobrih gnojišč, ki bodo njim samim na veliki dobiček, drugim v izgled, celi deželi pa na čast, kajti pametno napravljena gnojišča so vsacemu popotniku znamenje, da tu stanujejo pametni kmetovalci.

Glavni odbor družbe kmetijske kranjske.

Živinozdravilske skušnje.

* **Posebno dober kit za konjska kopita** se naredi, če se vzame enaka mera očiščene guttae perchae in očiščenega amoniakovega gummia (gutt. perch. dep., gum. ammon. dep. aa. part. aequal.) in oboje skupaj v ponvi nad žrjavico razstopi. Ta kit se vroč pomaže na počeno kopito, ki si ga popred z êterom očedil.

„Pharmazeut. Zeitg.“

Adresna debata v deželnem zboru kranjskem

30. avgusta 1870. leta.

(Konec.)

Govor dr. Razlaga glasil se je konečno tako-le: Slavni zbor! še nekaj kratkega imam povedati gledé na obrambo. Zdaj smo bolj domače reči pretresovali, kar zadene slovenski narod, pogledjmo še malo na splošne zadeve, ktere bi Slovenci zdatno podpirali. Mi smo in bodemo ostali zvesti Avstrijani, to čutimo bolj v svojih srcih, kakor če bi veliko bander obešali.

Pomislimo, koliko bi združena moč Slovencev koristila naši Avstriji. Mi smo na mejo tujih zemelj pritisnjeni, odkar smo zgubili Benetke. Že 1867. leta bilo je v nekem deželnem zboru, kjer imajo Nemci večino, Slovenci pa so v manjšini, rečeno, da je državna potrebnost, slovenske dežele tesniše združiti in nemška večina se temu ni posmehovala. Tako bi Slovenci postali naravna trdnjava, kakor so v prvi vojski z Francozi vojaki naši in deloma brambovci veliko časa zadržavali sovražnika ravno v naših deželah, da se je o pravem času velika armada umikati mogla. Ravno tako bi blagostanje in duševni razvoj le pospeševalo, ako se dežele složijo. Sredstva, katerih je treba gledé na nevarnost države, bi dalo le združenje, ker imamo jadransko morje, ta dragoceni biser, varovati, kamor več zunanjih sovražnikov in posebno prihodnja laška republika visoko nastavlja svojo glavo. Mi resno hočemo, da Avstrija obstane, ne pa pripustiti, da bi se enkrat na naših tleh Prusi, Lahi in Magjari za našo domovino vojskovali. (Gromovita pohvala.)

Poglejmo, kako je v tej reči v državnopravnem obziru mogoče ravnati, ker se nam ugovarja, da dežel trgati nimamo pravice. To je jasno in baron Eötvös je že, če se ne motim, pred petimi leti v svoji brošuri „narodnostno prašanje“ izrekel, in Fischhof je to posnel v svoji brošuri, da se mora tak stroj majhnim deželam dati, ktere nimajo v sebi moči in sredstva za duševni razvoj in za napredek v blagostanji, da jim je mogoče združiti se z enakimi sorodnimi deželicami. Nihče ne namerava tega s silo, ampak modrost vladarja in patriotizem avstrijskih narodov bode način našel, da se zvežejo ali morebiti pridružijo deželice, bodi-si v eno deželo, ali v upravno skupino, in akoravno se dežele ne bi trgale, vendar bi uprava morala biti vsem skupna. Naša država mora si Švico v izgled vzeti; slišali smo, da je eden naših poslancev nedavno od ondot prišel, toraj (veselost) obžalujem, da nam tisti gospod danes noče povedati, kaj je tam dobrega zapazil, kako tam trije različni narodi složno živé, kako nobeden družega ne zavira, nego kako je tista uprava jako koristila razvoju na vse strani, veselilo bi nas, ako bi nam on hotel iz lastne skušnje to vse razložiti, da se iz Avstrije naredí monarhična velika Švica. (Dobro! dobro! Smeh.)

Dokler bijejo slovenska srca, živela bode misel, da le postavno združena moč obvaruje slovenski narod pogina. Izrecite toraj soglasno: Avstriji v korist in državna potrebnost je — zedinjena Slovenija. (Gromovita pohvala.) — —

Za dr. Razlagom je v splošni debati še besedo pripjel dr. Jan. Bleiweis in tako govoril:

„Prijetelji moji predgovorniki pobijali so mnogo ugovorov viteza Kalteneggerja; mislim, da so jih pobili popolnoma. Vendar enega njegovega ugovora niso omenili, in ta je, da je rekel, da Napoleonov